

El **treball en equip** no és simplement la suma d'aportacions individuals, un grup de persones que treballen juntes en la mateixa matèria, però sense cap coordinació entre elles, que cada una faci el seu treball de manera individual i sense que l'afecte el de la resta.

L'equip funciona com una maquinària amb diversos engranatges; tots han de funcionar a la perfecció. Si un falla l'equip fracassa.

El treball en equip es basa en les "5C"

Complementarietat: cada membre aporta una cosa específica. Totes estes aportacions són necessàries per a aconseguir els objectius del treball.

Coordinació: el grup actuarà de forma organitzada amb la intenció de traure el projecte avant.

Comunicació: el treball en equip exigeix una comunicació oberta entre totes les persones, essencial per a coordinar les diferents actuacions individuals.

Confiança: cada persona confia en el bon fer de la resta. Esta confiança anteposa l'èxit de l'equip al lluïment personal.

Compromís: Totes les persones es comprometen a aportar el millor de si mateixes, a posar tot la seua obstinació a traure el treball avant i sense buscar destacar entre les altres.

COOPERACIÓ

Amb esta activitat pretenem

La importància de cooperar per a aconseguir unes certes metes.

Ser conscients de la responsabilitat que tenim a l'hora d'enfrontar-nos als problemes.

Durarà

L'activitat està pensada per a realitzar-se en una sessió.

Necessitarem

Elements que simbolitzen arbres. Valdrien cercols plans que es tinguen en la classe o dos cercles retallats de cartolina.

Paper ceba color blau. Recorteu en xicotetes peces quadrades per a repartir una a cada xiquet i cada xiqueta.

Cicle 1

Desenrotllament

1a fase

Asseure als xiquets i les xiquetes en línia. Entregueu als xiquets i les xiquetes la peça de paper ceba, demanant que facen amb ella dos boletes que simbolitzaran gotes d'aigua.

Col·locar els dos cercles que representen arbres com a cinc o sis metres de la línia que formen els xiquets i les xiquetes i un poc separats entre si. Explicar que els cercles representen arbres, i cada un necessita un mínim de tres gotes d'aigua per a alimentar-se bé i no assecar-se. El objectiu és aconseguir que estiguen bé regats i que ningú córrega el perill d'assecar-se i desaparéixer.

Demandar als xiquets i les xiquetes que, sense alçar-se del seu lloc, llancen les boletes posant la major cura possible perquè les gotes d'aigua caiguen en les plantes.

Reflexionar amb ells sobre l'ocorregut a partir de preguntes com:

- Quantes gotes han caigut en cada planta?
- Quantes gotes d'aigua han caigut fora de les plantes i s'han malgastat?
- Tenen els arbres les tres gotes que necessiten per a sobreviure?
- Hem aconseguit, llavors, el nostre objectiu?
- Què se us acudeix que podem fer per a evitar malgastar gotes d'aigua i que los arbres puguin rebre l'aigua que necessiten?

Deixar-los un temps perquè, en assemblea de classe, comenten les possibles solucions.

2a fase

Partint de les aportacions que hagen fet al final de la fase anterior, continuar amb l'activitat del següent mode:

Demandar que cada un arreplegue una boleta i es torne a asseure en el seu lloc. Eixes boletes s'entregaran a un dels xiquets o de les xiquetes. Esta persona es quedarà asseguda. El reste hauran d'alçar-se per a fer dos cadenes que arriben fins als dos arbres.

La persona que està asseguda entregarà la mitat de les boletes a la primera persona d'una de les cadenes i l'altra mitat a la persona de la segona cadena.

Els integrants de la cadena s'aniran passant les boletes fins a arribar a la persona que estiga més prop dels arbres, que depositaran en ells les boles.

Reflexionar sobre l'ocorregut a partir de preguntes com estes:

- Tenen els arbres les tres gotes que necessiten? Tenen més de tres gotes?
- Quantes gotes d'aigua s'han malgastat esta vegada?
- Hem aconseguit el nostre objectiu?
- Què hem fet diferent esta segona vegada?
- Què hem après amb esta activitat?

FITXA DE LECTURA: COOPERACIÓ AL QUADRAT

Amb esta activitat pretenem

Reflexionar sobre la importància de col·laborar i treballar en equip.
Buscar solucions en grup als problemes.

Necessitarem

Conte Cooperació al Quadrat.

Cicles 2,3

Desenrotllament

Dividir la classe en diversos grups, que es senten en cercles. Llegir el conte en veu alta per a tot el grup. Parar en el moment en què comença a ploure i els poals es dispersen (marcat).

Comentar el vist fins a eixe moment, responent a les següents preguntes:

- Com és el comportament de la fitxa del sis doble? Llegir en veu alta les opcions i triar una, la que considereu que millor li representa:
 - Egoista
 - Maleducada
 - Capritxosa
 - Irrespectuosa
 - Dominant
- ...i comentar el fet que isca.
- Com ens descriu el conte la manera de ser i actuar dels daus? Creieu que, en general, és adequat ser així?
- Quines solucions plantegen els daus perquè la fitxa del sis doble deixi lliure el camí? Són apropiades? Per què?

En este moment, demanar als grups que es posen en el lloc dels daus i pensen com solucionarien ells el problema.

Després d'una estona, demanar als grups que exposen el que se'ls ha ocorregut, apuntant en la pissarra les diferents propostes, però sense comentar-les.

Després, seguir amb la lectura del conte des d'eixe punt fins al final.

Reflexionem

En acabar la lectura, reflexionem en grup gran sobre el contingut a partir de preguntes com estes:

- Què es el que més vos ha cridat l'atenció de la història?
- Què va descobrir Cubi quan va contemplar la pluja?
- Hi hagueren aconseguit uns daus sols o en xicotet grup que la fitxa s'apartara?
- T'has adonat que els daus, encara que saben que són xicotets, quan s'ajunten senten que són molt forts?
- Això forma part d'aprendre a treballar en equip?

Reflexionar sobre Verdado:

- Quina és la solució que pren Verdado per a passar a l'altre costat?
- Per als daus, que són molt quadrículats, buscar un altre camí era impensable Què els va ensenyar Verdado?

- És important tindre en compte els punts de vista d'altres persones a l'hora de solucionar els problemes?

Debate i crear entre tots i totes, una llista amb les idees clau que podem traure del conte .

- Han comprés les ensenyances extretes del conte?

COOPERACIÓ AL QUADRAT

Cubi és un dau. Bé, per a ser exactes, és un xicotet dau amb puntets negres de els quals s'utilitzen per als jocs de taula. Treballa a la sala de passatemps infantils d'un Centre Cultural i és un dels daus blaus del joc de parxís.

Tots els matins li agrada fer una passejada, sempre el mateix, pel camí de rajoles blanques que travessa el seu poble.

En la localitat viuen daus de tots els colors, fins i tot en el barri alt se situen els donats de pòquer, que són un poc més grans i una mica envanits perquè presumixen que el seu és un joc d'adults.

Als daus els agrada fer sempre les mateixes coses i a les mateixes hores. La veritat, són bastant quadriculats en els seus costums. Cubi s'alça sempre el primer i es passeja quan no hi ha ningú. Però un matí les coses van ser diferents.

Portava una estona caminant, i en arribar a la casella trenta-cinc, es va trobar amb una enorme fitxa de dominó que estava tombada enmig de la calçada. Res, que no podia passar! La molt descarada s'estirava de costat a costat, obstaculitzant el pas a tots els vianants. Si volia passar havia de eixir-se del seu camí... impensable per a un dau com ell!

—Perdone, li importaria apartar-se un poc perquè pugui passar?

La fitxa era el sis doble. Amb gest de mal humor, va obrir els ulls d'una de les seues dos cares.

—No m'agrada que em despertin tan prompte, dauet! Algunes treballem en jocs per a majors fins a molt tard.

—Sí, sí, ho entenc; però està vosté tombada enmig del meu camí... i m'agradaria passar.

—Mira xicotet, este lloc és estupend per a descansar i no em vull moure. Estic molt a gust, així és que busca't un altre camí! —i va continuar dormint.

Cubi va quedar desconcertat.

Desviar-se del seu camí? Però... Com anava a fer això? Per què? Els camins es tracen per a seguir-los i ell mai s'havia separat del seu itinerari. D'altra banda, sovint els menyspreaven perquè treballaven en jocs infantils, però realment mai s'havia trobat amb una fitxa tan maleducada!

Amb estos pensaments, Cubi va tornar, capcot, a la seua casa.

A mig matí, va sentir un gran renou en la plaça del poble. Es va acostar i va veure a un grup gran de daus reunits i prou enfadats. Fins els grocs estaven rojos d'ira! Tots parlaven de la que s'havia muntat en el camí. Va resultar que, al llarg del matí, un munt de daus van eixir també a fer el seu passeig matinal i tots es van trobar el camí tallat per la felicitat de dominó.

Al final, l'havien despertada tantes vegades, que la fitxa va donar tal soplit amb les seues dos cares, que va enviar rodant fins al poble al pobre Verdado, un dels daus verds, i quasi li va convertir en una bala! —Què faré ara! No tornaré a jugar al parxís! -es lamentava— Ara hauré d'aprendre les regles d'un nou joc!

Els seus companys li miraven amb pena. Els personatges tan quadriculats com eixos, aprendre regles noves era una cosa terrible! Els daus no sabien què fer, i això els posava encara més furiosos. Aquella fitxa de dominó no estava complint les regles i els daus no sabien com respondre davant eixa situació.

De sobte cada un d'ells va començar a donar la seua opinió:

—Es mereix una lliçó, però; què podem fer si som molt més xicotets que ella?

—Jo soc molt forçut —va dir el dau roig fet un valent—. Si un parell de daus forts vos uniu a mi, podem anar a donar-li una espenta a eixa fitxa tan cabuda.

—Res d'això —va afegir a l'instant un dau groc—, per la força mai aconseguirem res, només empitjorar la situació. Eixa fitxa és molt gran i té molts ulls que ho vigilen tot, seria impossible acostar-nos a ella sense que s'adone. Hem de demanar-li per favor que s'aparte i ens deixe passar.

—Eixa fitxa és una dominant, és la que més números té i sempre comença ella el joc —deia un altre—, mai la podràs convèncer.

Va, ximpleries! —va afegir el dau marró— Les coses han de ser clares i cal anar per totes. M'unisc a la proposta del dau roig.

—Abans que ho aconseguïu, vos haurà tirat d'un soplit...

El murmuri va anar pujant i pujant. No es posaven d'acord en res.

Per sort va començar a ploure, per la qual cosa els daus es van anar corrent a les seues cases i la discussió es va acabar.

Cubi es va refugiar de la pluja davall d'un arbre. Estava enfadat i no volia tornar a casa. Distret es va posar a observar com les gotes d'aigua anaven caient i creant un toll cada vegada més gran. El toll creixia i creixia, fins que va derrocar un xicotet muret de fang i un corrent d'aigua es desbordava amb rapidesa plaça a baix. Llavors ho va veure tot clar!

—Això és! Com no m'havia donat compte abans? —va dir Cubi— Les gotes són també xicotetes, com nosaltres, però moltes unides tenen una força enorme!

Quan va afluir l'aiguat, va acudir ràpidament a la plaça, va convocar a tots els daus i els va comentar la idea que havia tingut.

Una estona després Cubi avançava pel camí amb pas decidit juntament amb uns quants daus. En arribar als peus de la fitxa li va demanar que s'apartara.

—I si em negue? — va riure de nou— Per què no feu marrada i em deixeu descansar en pau? O he de tindre por d'uns mocosos com vosaltres?

—De nosaltres només no, però resulta que som molts més, saps? Cubi gargamellejà, posant cara molt seriosa. A l'instant va emetre una xiulada i en eixe moment van aparéixer pel camí molts més donats de tots els colors, que, al arribar davant la fitxa, ficaren en pràctica l'estratègia acordada:

- Alguns aportaven les seues raons per a convèncer a aquella fitxa, que els deixara el pas lliure, intentant convèncer-la de l'injust de la seua acció, de l'important que és respectar als altres i a les regles.
- Alguns li recitaven les regles del parxís al mateix temps que, saltant tres vegades, mostraven la seua cara de sis punts, insistint-li que les fitxes no poden tapar el camí després de tres sisos consecutius.
- I tot això amb la música de fons de la Banda Municipal.

I mentres feien això, s'anaven acostant pas a pas a la fitxa. Imagineu la que es va muntar! Amb esta estratègia de parlar tots alhora i acostar-se a poc a poc a ella, van aconseguir el que esperaven. La fitxa de dominó va veure que no podia dominar la situació i va optar, sàviament, per eixir correns i buscar un lloc més tranquil per a dormir la migdiada.

Per fi van veure el camí obert! Els daus saltaven d'alegria. Quina alegria! Millor que traure el número directe per a portar a l'última fitxa a casa!

I llavors, es van trobar a Verdado, que venia passejant tranquil·lament des de l'altre costat del camí. Es van quedar gelats.

—Com has aconseguit arribar a l'altre costat?

—Molt senzill —va dir Verdado—, aprofitant el meu nou cos he fet marrada a la monstruosa fitxa. He guanyat temps i tranquil·litat, perquè no he hagut d'enfrontar-me amb ella.

Al matí següent, com sempre, Cubi va eixir a fer el seu passeig. En passar per la casella trenta-cinc va esbossar un somriure recordant el problema del dia anterior. Se va sentir orgullós! Entre tots l'havien solucionat!

Aquell dia, els daus van aprendre dos coses molt importants:

- La primera era molt evident: encara que foren xicotets, si cooperaven contribuint cada un amb el millor de sí mateix i aportant a una empresa comuna, podrien aconseguir grans coses.
- La segona, els seria molt útil per a solucionar futurs problemes. Verdado els havia ensenyat que quan t'enfrontes a un problema, has de canviar el teu punt de vista i observar el punt d'altres per a trobar una solució.

RENOU EN LA CUINA

Amb esta activitat treballlem

Injustícia i desigualtat de gènere.
Respecte i responsabilitat.
Cooperació i treball en equip.

Durará

L'activitat està pensada per a realitzar-se en una sessió.

Necessitarem

Conte *Renou en la cuina*.

Cicles 1,2

Consideracions prèvies

Especialment amb els cursos més baixos, pot ser necessari deixar clar que el conte del plantejament de considerar "xics" als coberts el nom dels quals té article masculí, i "xiques" a los que tenen article femení.

Si hi haguera problema amb això a causa del nivell de la classe, es pot fer l'activitat **prèvia** que proposem. Igualment, en finalitzar la lectura, depenent del nivell de la classe, podem iniciar una prova d'atenció per a assegurar-nos que han comprés el seu contingut.

Desenrotllament

Activitat prèvia

Comentar als xiquets i las xiquetes que escoltarem una història protagonitzada pels utensilis de la taula i en el conte, alguns "són xics" i altres "són xiques". Els coberts que porten davant el articulo "el" "són xics" i els coberts que porten davant l'article "la" "són xiques".

Per a deixar això clar, i utilitzant la llista 1, farem un joc:

- Cada vegada que diguem enlaire el nom d'un utensili "xic", tots els xiquets de la classe hauran d'alçar-se.
- Cada vegada que diguem enlaire el nom d'un utensili "xica", totes les xiquetes de la classe hauran d'alçar-se.

Llegir els utensilis de la llista en distint orde diverses vegades, quantes vegades siga necessari fins que els quede clar:

Llista 1

"Xics"	"Xiques"
El Plat	La
El Got	Forqueta
El Pitxer	La Cullera
El Tovalló	La Copa
El Ganivet	La Navaixa
El Saler	La Broqueta
El Cassó	L'Escudella
	Les Estovalles

Procedir a la lectura del conte.

Prova d'atenció

- Els xics pensaven que les xiques feien millor les coses que ells.
- El ganivet va dir que els xics eren superiors a les xiques.
- Els xics van dir a les xiques que sense ells no podrien tirar avant el menjar.
- Les xiques no van saber organitzar-se per a treballar en equip i tirar avant el menjar.
- Els xics no van demanar perdó a les xiques per haver dit que ells eren superiors.

Cal reflexionar

Reflexionar sobre el contingut del conte, a partir de preguntes com estes:

- Què és el que més us ha agradat del conte? Per què?

Debate i crear entre tots i totes, una llista amb les idees clau que podem traure del text. Debate dins del grup la idea clau o el tema principal que es treballa en el conte.

- Què és el que més et crida l'atenció del comportament dels diferents personatges del conte.

Desigualtat de gènere

- Quina situació trobem en la història? Per què es produïx?
- Quina és la resposta de les "xiques"?
- Consegueixen les xiques tirar avant el menjar? Com ho fan?
- Quins valors trobem en els personatges de la història?
- Com és el comportament dels xics? Poden unes persones sentir-se superiors a unes altres?
- Què podem aprendre d'esta història sobre la igualtat?
- Encara que no se l'esmenta en la història, quin supervilà està darrere de l'actuació dels "coberts masculins"?

Les xiques tenien clarament un problema, però l'important és com es van enfrontar a ell:

- De quina manera van enfocar la resolució?
- Van treballar una o dos solament? Quantes ho van fer?
- Recordeu l'aportació d'alguna?
- Què ens ensenya això sobre treballar en equip?

Les diferents aportacions tenen com a característica utilitzar moltes vegades de manera imaginativa als coberts. És important reflexionar en les pròpies capacitats per a poder aportar als i les altres.

Debate i crear entre tots i totes, una llista amb les idees clau que podem traure del text.

RENOU EN LA CUINA

Quan va arribar l'hora del menjar, en la cuina no hi havia ningú que no estiguera preparat:

—1, 2, 3, a dalt! —va cridar el plat a la cullera, al ganivet i a la forqueta. Els tres es col·locaven sempre sobre ell per a fer el viatge fins a la taula.

El got i el pitxer ja estaven llestos. Els dos despertaven l'admiració de la resta, formaven un equip perfecte. El moment de servir l'aigua era molt complicat i havien de coordinar-se molt bé per a no mullar la taula, que era molt delicada. Encara que, per a protegir-la ja estaven les estovalles i la seua companya la tovalló:

—No permetrem mai que cap taca s'isca amb la seua! —cridaven. I la taula somreia agraïda.

Com veieu tots els utensilis són importants i necessaris, tots es complementen i treballen junts en harmonia. no obstant això, les coses podrien haver sigut diferents... No us ho creieu? Perquè vos contaré el que va passar el dia en què tot va canviar:

Eixe matí, en la cuina, havia armat un gran renou. Els utensilis estaven discutint sobre qui era més important. La forqueta, que sempre estava punxant, va parlar en nom dels xics:

—Xiques, vosaltres feu bé el vostre treball, però nosaltres som més importants, heu de reconèixer-lo. Vosaltres esteu per a ajudar-nos i, sense nosaltres, no podríeu fer res.

La cullera de seguida va contestar:

—Això és una ximpleria. Tothom sap que nosaltres realitzem el nostre treball igual, fins i tot millor que vosaltres i que si algun faltara algun dia, aconseguiríem substituir-li sense que es notara.

El ganivet indignat la va tallar ràpidament:

—La nostra superioritat està científicament demostrada. Per això, serem nosaltres els que manem sobre la cobrteria i la vaixela a l'hora de menjar!

El pitxer, en la posició que prenia quan s'enfadava, amb les mans en la cintura i mirant-li fixament als ulls, li va dir:

—Això caldrà veure-ho! Quan vulgueu vos demostrem que podem apanyar-nos sense vosaltres!

El got, encara que era prou tímid, es va omplir d'orgull i també va parlar, transparentant totalment els seus pensaments:

—Sabeu una cosa?, mentre no accepteu que nosaltres som més importants, ens negarem a assistir a la taula! A veure què feu sense nosaltres!

—Això, això! —xillaren els altres xics.

—Haureu de suplicar-nos que tornem —va dir el plat.

—No estigheu tan segurs —li va contestar la cullera.

Els xics, molt valents, es van tancar en l'armari a esperar i a observar el que passava.

El saler, amb la seua gràcia habitual, va comentar:

—Ja veureu lo mal que ho passen eixes dessaborides a l'hora del menjar. damunt hi ha rostit! Potser, la cullera, que te molt de cap, convenç a la carn perquè es talle sola! Ja, ja, ja, ja —van riure tots.

La veritat és que les xiques estaven prou preocupades, no els agradava esta situació, però havien de demostrar que eren igual de valuoses.

Es van reunir per a organitzar-se i, entre totes, van anar trobant solucions al problema:

Les primeres a presentar-se van ser dos broquetes que estaven molt unides, i que van dir que elles podien fer perfectament el treball de la forqueta.

La safata es va portar a l'escudella per a substituir al plat, i diversos tovallons es van unir per a formar unes grans estovalles. Fins i tot una terrina molt coqueta es va presentar per a substituir al saler.

—XIQUES, compteu amb mi per a la beguda —va dir, presumida com sempre, la copa— o potser heu cregut que la que és fina i elegant sol val per als dies de festa.

Just en eixe moment va aparèixer la navaixa, que amb la seua llengua esmolada li va dir:

—Unes altres no som tan fines, però, encara que jo siga de camp, podré substituir al ganivet!

Quan l'endemà va arribar l'hora de menjar, el menjar va anar desenrotllant-se sense cap problema. els xics, des de l'armari, esperaven impacients que alguna cosa isquera mal... i tant van esperar que es van desesperar.

EL tovalló, que era el més intel·ligent, va ser el primer a parlar:

—Xics, no veieu que estem fent el ridícul, hem de reconèixer que ens hem equivocat— i va eixir de l'armari per a anar-se amb la taula.

El ganivet, punxat en el seu amor propi, va haver de reconèixer que les xiques havien aconseguit tirar avant el menjar, ells no eren tan indispensables com es pensaven!

Un a un, van anar eixint, excepte el cassó, que s'obstinava en no unir-se a les xiques.

Fins que la sopera li va dir:

—Vine ací, cabut!, que ningú servix la sopa com tu. No t'adones que, encara que hàgem pogut tirar avant este menjar, ho podem fer millor col·laborant i treballant tots i totes en comú . Ningú és més necessari que els i les altres , hem de complementar-nos per a ser verdaderament útils. I la nostra tasca és fonamental..., ajudar al fet que les persones puguin alimentar-se!

Això va ser el que va passar aquell dia en la cuina i que va fer que aprengueren dos importants lliçons:

1. Des de llavors, mai es va tornar a discutir qui era més o menys important solo per l'article que precedia el seu nom.
2. I, a més, van ser molt conscients que tots i totes som útils i complementaris. Sempre es fan millor les coses quan es col·labora.